

Materská škola Kolískova 14, 84105 Bratislava

Názov projektu

Knihy v rukách detí

Využitie literárneho textu a knižných publikácií v vzdelávacích
aktivitách v materskej škole

Autor: Ivana Obuchová, učiteľ s 1.atestáciou

Vydanie: Marec 2020

Koordinátor: Ivana Obuchová

Termín konania: Počas školského roka

Miesto realizácie: MŠ Kolískova 14, Bratislava

Adresát: pedagogickí a prevádzkoví zamestnanci, deti a ich rodičia

Kontaktné osoby: Riaditeľka MŠ Mgr. Monika Šuleková

Anotácia projektu

„Vo svete existuje zázračný prostriedok dorozumievania. Je to umenie a literatúra.“

Alexander Isajevič Solženicyn, ruský spisovateľ, držiteľ
nobelovej ceny za literatúru 1918-2008

Prvá veta, ktorú dieťa po príchode na svet počuje je: „Mamička, máte krásne dieťaťko“. Nie je podstatné, či sa narodil práve chlapec, alebo dievča. Dôležité pre každú matku je, či je dieťaťko, ktoré nosila pod svojím srdcom zdravé.

Dieťa dennodenne počúva hlas matky, keď sa mu prihovára pri kŕmení, prebaľovaní, keď ho kúpe. Učí sa od oboch rodičov nové slová a začína tvoriť vety. Spoznáva svet, ktorý vidí. Počuje, čo sa deje okolo neho. Skúša opakovať činy a slová po dospelých a objavuje, čo doposiaľ neskúsilo a nevidelo.

Už malé dieťa dokáže upútať obrázková knižka. Práve v období batolaťa spoznáva obsah prvých leporel a oboznamuje sa s ilustráciami v nich. Pomocou obrázkov sa rozvíja reč, obohacuje slovná zásoba. Dieťa napodobňuje zvuky zvierat, pričom nevedomky moduluje hlas a využíva intonáciu hlasu.

Po nástupe dieťaťa do materskej školy, je často krát práve kniha riekaniek bohato ilustrovaná obrázkami, najlepším prostriedkom pri prekonávaní stresu dieťaťa z odlúčenia od rodiča. Rozprávka prednesená učiteľkou sprevádzaná pohybom maňušky, dokáže vyčariť úsmev dieťaťa na tvári a pomôže zabudnúť aspoň chvíľu na matku.

V materskej škole na Kolískovej ulici pripravujeme pre deti také vzdelávacie aktivity, pri ktorých majú deti leporelá, rozprávkové knihy, rôzne encyklopédie a naučné knihy, maňušky na dramatizáciu rozprávok k dispozícii kedykoľvek. Vďaka týmto aktivitám sa deti prostredníctvom literatúry oboznamujú nielen s hovoreným, ale i s písaným slovom.

Obsah

Anotácia projektu.....	3
Obsah.....	4
Ciele projektu.....	5
Dôvod vydania a prínos projektu.....	5
Adresát projektu.....	5
Zabezpečenie a realizácia projektu.....	5
Harmonogram realizácie	5
Finančný rozpočet.....	5
Spôsob hodnotenia projektu.....	5
Využitie čitateľských centier v triedach.....	6
Návrhy aktivít.....	7
Záver.....	9
Zoznam bibliografie.....	10

Ciele projektu (Podľa ŠVP)

- Spoznávať prostredníctvom beletrie autorov detskej literatúry, a oboznamovať deti s jej jednotlivými žánrami.
- Viesť deti využívať knihy k poznaniu nového, neznámeho, obohacovať poznatky a tým aj skúsenosti detí.
- Podporovať zdravé súťaženie a zapájanie sa do recitácie a výtvarného prejavu.

Dôvod vydania:

Podporovať pravidelnými edukačnými aktivitami u detí záujem o literatúru a ilustrácie.

Prínos projektu:

Deti sa prostredníctvom literatúry bližšie oboznamujú s jednotlivými druhmi a žánrami literatúry, rozvíja sa u nich pozitívny vzťah k čítaniu a záujem o periodiká.

Adresát projektu:

Pedagógovia, deti a rodičia materskej školy

Zabezpečenie a realizácia:

Ivana Obuchová, pedagogickí a prevádzkoví zamestnanci materskej školy

Finančný rozpočet:

Odmeny, darčeky a diplomy z finančného rozpočtu ZRPŠ, prípadne z rozpočtu MŠ

Spôsob hodnotenia súťaží:

Porota zložená z radov detí a pedagógov

Harmonogram realizácie:

Dopĺňanie knižníc a využívanie rôznej literatúry a kníh v edukačných aktivitách v priebehu celého školského roka a súťaž v recitácii ako i výtvarná súťaž spojená s mesiacom knihy, v marci.

Využitie knižníc a čitateľských centier v triedach

Vychádzajúc z podstaty komunikácie medzi ľuďmi, nedá mi nepozdvihnúť práve literatúru na prvé miesto. Niet hádam na svete človeka, ktorý by neprišiel do styku so slovom. Komunikácia v ľudskom spoločenstve je síce možná i bez hlasového sprievodu, ale každý jeden znak v posunkovej reči, každé písmeno v slove má svoje opodstatnenie. Či ide o reč domorodého obyvateľstva alebo, Európana, Američana, nepočujúceho alebo zdravého človeka. Vracajúc sa do detstva, si spomenieme na množstvo prečítaných kníh, svoje vlastné pokusy o tvorbu poézie alebo poviedok.

Veľa z nás úspešne recitovalo v školských súťažiach, alebo prispievalo do časopisov a novín.

Nie každý má to šťastie, či schopnosť živiť sa slovom a literatúrou, ale úlohou učiteľky v materskej škole je, poskytovať dieťaťu v čo najväčšej miere literárne útvary ako sú básničky, riekanky, krátke príbehy o deťoch zvieratách v rôznych organizačných formách. Učiteľky ukazujú deťom pravidelným čítaním a vlastným prednesom vzor spisovnej slovenčiny.

Deti sa učia recitovať krátke literárne útvary, osvojujú si ich spamäti, recitujú s dôrazom na správnu výslovnosť. Podporujeme u nich pozitívny vzťah ku knihám a písanej kultúre. Vytváraním čitateľských centier, dopĺňaním detskej knižnice o nové knižné diela prispievame v materskej škole k upevneniu čitateľských návykov. Deti sa učia správne v knihe listovať, pri prezeraní obrázkov vnímajú pestré ilustrácie, navzájom diskutujú. Tým prebieha u nich stimulácia reči, správne spisovné vyjadrovanie sa.

Pred nástupom do základnej školy by mali vedieť deti vyslovovať správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny. Mali by vedieť formulovať gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

Vďaka počúvaniu učiteľkinho prednesu, poskytovaniu nových informácií nastáva u detí vývin reči, slovnej zásoby, súvislého a spisovného vyjadrovania sa. Deti získavajú skúsenosti, vedomosti a schopnosti týkajúcich sa písanej reči a písanej kultúry.(Štátny vzdelávací program, oblasť jazyk a komunikácia). Prispievajú k tomu vzdelávacie aktivity, ktoré denne tvorivo pripravujeme v podobe dramatizácie, nácviku básne, prednese. Literatúru využívame pri vzbudení záujmu detí, ich upokojení, čítaní pred spaním, pri vyplnení času pred čakaním na obed.

Mojím zámerom je okrem všeobecných cieľov vyplývajúcich zo Štátneho vzdelávacieho programu ako sú kognitívne ciele, reprezentovanie vlastných schopností, zapojiť do projektu, čo najviac detí a ich rodičov. Realizácia projektu bude prebiehať počas celého školského roka a v mesiaci marec pri príležitosti mesiaca knihy. Samotná súťaž bude mať dve kolá. Triedne kolo a kolo školské. Triedne kolá prebehnú vo všetkých triedach a kolo školské sa uskutoční v triede Žabiek pod vedením p. učiteľky Obuchovej, ktorá zabezpečí celý priebeh a organizáciu súťaží.

Poslaním každého pedagóga okrem iného je hravou formou:

- podnecovať a rozvíjať záujem detí o slovesné diela,
- viesť najmenších k objavovaniu krásy slovesného umenia,
- prácou s knihou a literatúrou prispievať k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa,
- rozvíjať jeho citové a rozumové individuálne záľuby a záujmy

1. Návrhy aktivít

Vytvorenie čitateľských centier na triedach.

Cieľ: Pri činnostiach s knihou rozvíjať u detí schopnosť používať výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ, ilustrátor, vydavateľ.

Využívanie leporiel pri námetových hrách a vytváraní rôznych ohrád, prekážok a mostov.

Cieľ: Vytvárať predpoklady vnímania ilustrácií v bežnom živote a pri bežných činnostiach s knihou.

Každodenné čítanie učiteľkou, využívanie prednesu básní a riekaniek pri prestopových situáciách.

Cieľ: Pozvijať u detí schopnosť rozumieť spisovnej podobe jazyka.

Zaradovanie dramatizácie učiteľkou a deťmi pri vzdelávacích a hrových aktivitách.

Cieľ: Formulovať gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

Návšteva miestnej knižnice.

Cieľ: Viesť deti používať knihu správnym spôsobom a využívať časopisy k získaniu nových informácií.

Zaradovanie námetových hier na knižnicu a kníhkupectvo do hrových aktivít.

Cieľ: Prostredníctvom kníh rozvíjať u detí aktívny a spontánny rečový kontakt s ostatnými.

Zorganizovanie celoškolskej súťaže v recitácii

Ciel': Pri recitácii podporovať u detí správne, zreteľné a plynulé vyslovovanie všetkých hlások a hláskových skupín.

Zorganizovanie výtvarnej súťaže na tému: „Moja najobľúbenejšia rozprávka.“

Ciel': Rozvíjať u detí schopnosť vyjadrovať obsahy a zážitky z čítania výtvarnými prostriedkami.

Záver

V materskej škole je práve učiteľ človek, ktorý sprostredkúva deťom bohaté informácie zo všetkých oblastí života. Učiteľ pripravuje dieťa na vstup do základnej školy a práve preto považujem za vhodné zviditeľniť talent a schopnosti detí v škole práve prostredníctvom literatúry.

„Ty dnes vedieš triedu plnú detí. Zajtra budú tieto deti viesť svet. Je aj na tebe aký bude“.
Eduworld.sk

Zoznam bibliografie

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie 2016

Metodika literárnej výchovy pre materské školy, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1979

Obrázok stiahnutý z:

https://www.google.com/search?q=adam+a+%C4%8Darovna+%C5%A1myklavka&rlz=1C1AVNG_enSK662SK662&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjVxLjx4vDiAhXILFAKHShZAVoQ_AUIECgB&biw=1366&bih=625#imgc=Z-mElc3nzKPjOM: